รายงานการวิเคราะห์ปัจจัยด้านต้นทุน การให้บริการโครงข่ายโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

1. สถานการณ์ปัจจุบันภาพรวม

1.1 อัตราค่าบริการโครงข่ายโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

ปัจจุบันมีผู้ให้บริการโครงข่ายโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล 4 ราย จำนวน 5 โครงข่าย ประกอบด้วย กรมประชาสัมพันธ์ บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย และสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกซึ่งให้บริการ 2 โครงข่าย โดยทุกโครงข่ายมีสัญญาณครอบคลุมพื้นที่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 95 ของครัวเรือนทั้งประเทศ และมีอัตราค่าเช่าใช้โครงข่ายโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล สำหรับช่องความคมชัดปกติ (Standard Definition : SD) ในราคา 3.18 – 3.43 ล้านบาทต่อเดือนต่อช่องรายการ และช่องรายการความคมชัดสูง (High Definition : HD) ในราคา 9.54 – 10.29 ล้านบาทต่อเดือนต่อช่องรายการ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงอัตราค่าเช่าใช้โครงข่ายโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

ระดับความคมชัดของช่องรายการ	PRD	MCOT	Thai PBS	nnu
SD	3.43	3.27	3.43	3.18
HD	10.29	9.81	10.29	9.54

หมายเหตุ หน่วย : ล้านบาท/เดือน/ช่องรายการ

1.2 การเช่าใช้โครงข่ายโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

ผู้ให้บริการโครงข่ายโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลปัจจุบันมี จำนวน 4 ราย 5 โครงข่าย ให้บริการกับช่องรายการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลมีจำนวน 20 ช่องรายการ ประกอบด้วยช่องรายการประเภทธุรกิจจำนวน 14 ช่องรายการ และช่องรายการประเภทสาธารณะ 6 ช่องรายการ โดยกรมประชาสัมพันธ์มีช่องรายการเช่าใช้จำนวน 2 ช่องรายการ บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) มีช่องรายการเช่าใช้ 4 ช่องรายการ องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย มีช่องรายการเช่าใช้ 3 ช่องรายการ และสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกมีช่องรายการเช่าใช้รวม 11 ช่องรายการ แบ่งเป็นโครงข่ายที่ 1 มีจำนวน 6 ช่องรายการ และโครงข่ายที่ 2 มีจำนวน 5 ช่องรายการ ดังแสดงในรูปที่ 1

รูปที่ 1 แสดงการเช่าใช้โครงข่ายของช่องรายการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

2. โครงสร้างต้นทุนของผู้ให้บริการโครงข่าย

โครงสร้างต้นทุนการให้บริการโครงข่ายโทรทัศน์ประเภทที่ใช้คลื่นความถี่ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลของผู้ให้บริการโครงข่าย (MUX) ประกอบด้วย

๑) ต้นทุนการลงทุนในโครงข่าย (Network CAPEX) คือ ค่าใช้จ่ายในการลงทุนซื้ออุปกรณ์โครงข่ายเพื่อให้บริการโครงข่ายโทรทัศน์ประเภทที่ใช้คลื่นความถี่ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ประกอบด้วย (๑) ระบบเครื่องส่งสัญญาณและส่วนควบ (๒) อุปกรณ์รับส่งสัญญาณ (๓) ระบบตรวจสอบและควบคุม (๔) สถานีสำรอง (5) ระบบสถานีแม่ข่าย (6) ยานพาหนะ (7) อาคาร และ(8) ค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้อง

2) ต้นทุนการดำเนินงานในโครงข่าย (Network OPEX) คือ ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานเพื่อให้บริการโครงข่ายโทรทัศน์ประเภทที่ใช้คลื่นความถี่ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ประกอบด้วย (๑) ค่าเช่าระบบเชื่อมโยงสัญญาณ (๒) ค่าเช่าสิ่งอำนวยความสะดวกและสถานีสำรอง (๓) ค่าไฟฟ้า (๔) ค่าบำรุงรักษาอุปกรณ์ (๕) ค่าเช่าใช้ระบบผังรายการอิเล็กทรอนิกส์ (๖) ค่าเช่ายานพาหนะและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง (๗) เงินเดือนและสวัสดิการของบุคลากร (๘) ค่าเช่าที่ดิน ค่าเช่าอาคาร และภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง (๙) ค่าประกันภัย (๑๐) ค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้แก่หน่วยงานกำกับดูแล และ(๑๑) ต้นทุนร่วม (Common Cost)

เมื่อพิจารณาโครงสร้างต้นทุนการลงทุนในโครงข่าย (Network CAPEX) พบว่า ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 86 เป็นการลงทุนสำหรับ ระบบเครื่องส่งสัญญาณและส่วนควบ (Transmitter System) อุปกรณ์รับส่งสัญญาณ (Transmission Input Equipment) ระบบตรวจสอบและควบคุม (Monitoring and Control) และสถานนีแม่ข่าย (Head end) ดังแสดงในกราฟที่ 1

กราฟที่ 1 แสดงโครงสร้างต้นทุนการลงทุนในโครงข่ายโดยเฉลี่ย (Network CAPEX)

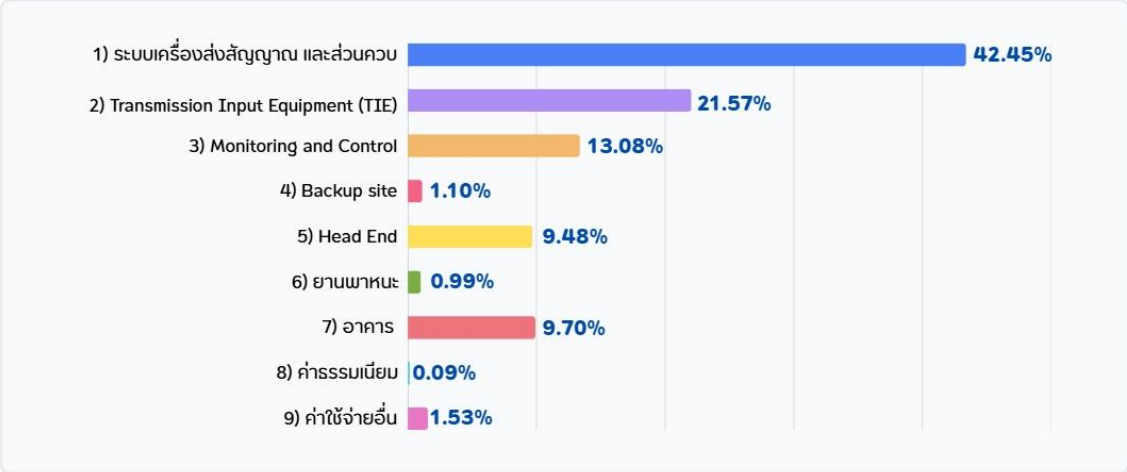

สำหรับโครงสร้างต้นทุนการดำเนินงานโครงข่าย (Network OPEX) พบว่า ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 82 เป็นต้นทุนในส่วนของเงินเดือนและสวัสดิการ (Salary and Welfare) ค่าเช่าสิ่งอำนวยความสะดวก (Facility) ค่าบำรุงรักษาอุปกรณ์ (Maintenance) และค่าเช่าระบบเชื่อมโยงสัญญาณ (Transmission System) ดังแสดงในกราฟที่ 2

กราฟที่ 2 แสดงโครงสร้างต้นทุนการดำเนินงานโครงข่ายโดยเฉลี่ย (Network OPEX)

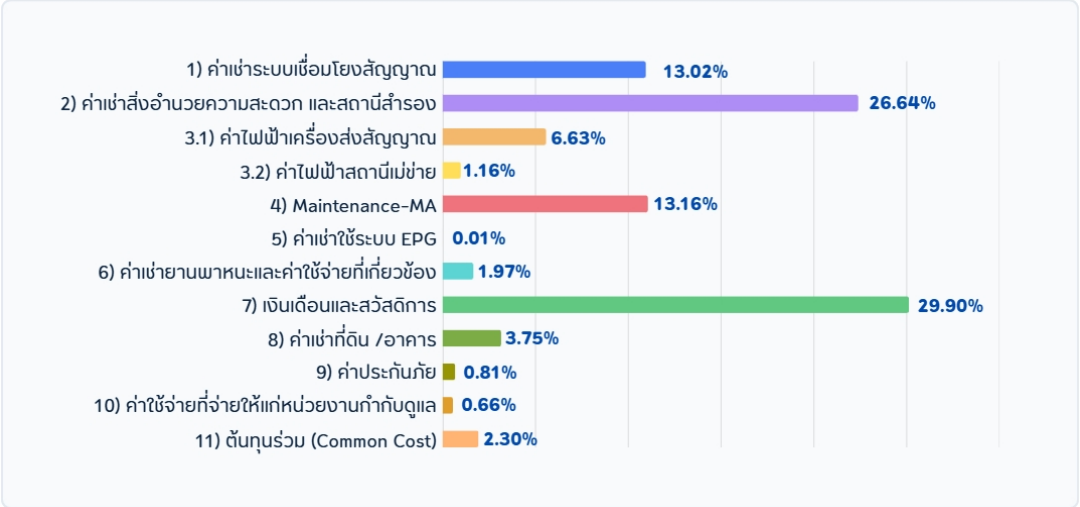

3. ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดต้นทุนของผู้ให้บริการโครงข่าย

3.1 ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการลงทุนในโครงข่าย (Network CAPEX)

การลงทุนในโครงข่าย (Network CAPEX) โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลพบว่ามี 2 ปัจจัยหลักที่เป็นตัวกำหนดต้นทุนของผู้ให้บริการโครงข่ายฯ ประกอบด้วย การลงทุนจากการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขใบอนุญาต และการลงทุนจากผู้ให้บริการโครงข่ายกำหนดเอง

3.1.1 การลงทุนจากการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขใบอนุญาต

(1) การกำหนดความครอบคลุมจำนวนครัวเรือน เนื่องจาก ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตเพิ่มเติมในส่วนของการให้บริการโครงข่ายโทรทัศน์ประเภทใช้คลื่นความถี่ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล กำหนดว่า ผู้ให้บริการโครงข่ายต้องขยายโครงข่ายให้ครอบคลุมจำนวนครัวเรือนไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนครัวเรือนทั้งประเทศภายใน 1 ปี นับจากวันที่ได้รับอนุญาต ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนครัวเรือนทั้งประเทศภายใน 2 ปี ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ของจำนวนครัวเรือนทั้งประเทศภายใน 3 ปี และไม่น้อยกว่าร้อยละ 95 ของจำนวนครัวเรือนทั้งประเทศภายใน 4 ปี เงื่อนไขดังกล่าวในทางเทคนิคตามแผนคลื่นความถี่วิทยุสำหรับกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ต้องมีสถานีส่งสัญญาณทั่วประเทศ จำนวน 168 สถานี โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนสถานี และความครอบคลุมสัญญาณของโครงข่ายโทรทัศน์ภาคพื้นดิน

ความครอบคลุมสัญญาณ	จำนวนสถานี	การเพิ่มขึ้นของสถานี
ร้อยละ 50	12	-
ร้อยละ 80	47	35
ร้อยละ 90	84	37
ร้อยละ 95	168	84

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าความครอบคลุมสัญญาณร้อยละ 50 ของจำนวนครัวเรือนทั้งประเทศ มีสถานีส่งสัญญาณจำนวน 12 สถานี เมื่อขยายโครงข่ายให้ครอบคลุมสัญญาณเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 80 จำนวนสถานีจะเพิ่มขึ้น 35 สถานี เป็น 47 สถานี และเมื่อขยายโครงข่ายให้ครอบคลุมสัญญาณเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 95 จำนวนสถานี เพิ่มขึ้นแบบก้าวกระโดดจำนวน 121 สถานี เป็น 168 สถานี การเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดดของจำนวนสถานีมีความสัมพันธ์โดยตรงกับการลงทุนและต้นทุนของผู้ให้บริการโครงข่ายอย่างมีนัยสำคัญ

(2) การกำหนดเงื่อนไขการให้บริการอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้ให้บริการโครงข่ายต้องออกแบบสถาปัตยกรรมโครงข่ายและการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับข้อจำกัดด้านทรัพยากรและการบริหารจัดการภายในของผู้ให้บริการโครงข่ายเพื่อปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าว อย่างไรก็ตามเพื่อให้เกิดความชัดเจนในเงื่อนไขดังกล่าว จึงได้กำหนดในเงื่อนไขแนบท้ายใบอนุญาต โดยระบุว่าเฉพาะสถานีหลักที่ต้องออกอากาศอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่าร้อยละ 99.98 ของเวลาออกอากาศทั้งปี การกำหนดเงื่อนไขดังกล่าว ผู้ให้บริการโครงข่ายฯ (MUX) ต้องจัดหาเครื่องส่งสัญญาณประจำสถานีละ 2 เครื่อง ทั้ง 39 สถานี เพื่อเป็นหลักประกันว่าการออกอากาศจะเป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยเมื่อเครื่องหนึ่งทำงานอีกเครื่องหนึ่งจะทำหน้าที่เป็นเครื่องสำรอง นอกจากนี้ยังต้องจัดหาระบบการเชื่อมโยงสัญญาณจากสถานีแม่ข่ายไปยังสถานีหลักอย่างน้อย 2 ระบบเช่นกัน เพื่อป้องกันกรณีระบบใดระบบหนึ่งมีปัญหาขัดข้อง การเพิ่มจำนวนเครื่องส่งสัญญาณและระบบเชื่อมโยงสัญญาณ ส่งผลให้ต้องลงทุนเพิ่มขึ้น

(3) การกำหนดเงื่อนไขให้มีระบบเตือนภัย หรือระบบ EWS เป็นระบบเตือนภัยพิบัติเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินผ่านโครงข่ายโทรทัศน์ภาคพื้นดินเพื่อให้ประชาชนทราบภัยพิบัติอย่างทันท่วงที เพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดยเทคโนโลยีระบบเตือนภัยดังกล่าวมีทั้งแบบเตือนเฉพาะสถานีใดสถานีหนึ่งหรือพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง ซึ่งระบบเตือนภัยลักษณะนี้จะมีราคาค่อนข้างสูง และแบบเตือนพร้อมกันทั้งประเทศ ซึ่งระบบเตือนภัยลักษณะนี้จะมีราคาไม่สูงมากนัก จะเห็นได้ว่าการกำหนดเงื่อนไขให้มีระบบเตือนภัยในลักษณะใด จะส่งผลให้ต้นทุนการให้บริการโครงข่ายเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

3.1.2 การลงทุนโดยผู้ให้บริการโครงข่าย

(1) การออกแบบสถาปัตยกรรมโครงข่าย (Network Design)

สถาปัตยกรรมโครงข่ายโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล (Network Design) ไม่ได้ถูกกำหนดเป็นมาตรฐาน แนวทาง คู่มือ หรือแนวปฏิบัติที่ชัดเจน เพื่อให้อิสระกับผู้ให้บริการโครงข่ายที่จะสามารถออกแบบสถาปัตยกรรมโครงข่ายโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ให้มีความเหมาะสมกับการดำเนินงานและข้อจำกัดขององค์กร โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพการให้บริการ เงื่อนไขและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตามพบว่าการออกแบบสถาปัตยกรรมแต่ละผู้ให้บริการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญส่งผลกระทบโดยตรงต่อต้นทุนและอัตราค่าเช่าใช้โครงข่ายโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการออกแบบระบบสำรองการออกอากาศโครงข่าย (Redundancy System) ที่จะเป็นตัวกำหนดจำนวนเครื่องส่งสัญญาณ (Transmission) ที่กระทบต่อการลงทุนและต้นทุนที่เกี่ยวเนื่องของผู้ให้บริการโครงข่ายโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

(2) ศูนย์ซ่อมบำรุงและสำนักงานส่วนภูมิภาค

ศูนย์ซ่อมบำรุงและสำนักงานส่วนภูมิภาคของผู้ให้บริการโครงข่ายแต่ละรายฯ มีจำนวนที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับลักษณะโครงสร้างองค์กร จำนวนบุคลากร และสัมพันธ์กับสถาปัตยกรรมโครงข่าย ซึ่งจำนวนศูนย์ซ่อมบำรุงและสำนักงานส่วนภูมิภาคส่งผลกระทบโดยตรงต่อการลงทุนด้านอาคารสถานที่ ค่าเช่าที่ดิน จะส่งผลให้ต้นทุนการให้บริการโครงข่ายแต่ละโครงข่ายแตกต่างกัน

(3) ระบบ Direct to Home (DTH)

ระบบ DTH เป็นระบบที่สนับสนุนหรือช่วยให้ผู้ชมที่มีกล่องรับสัญญาณโทรทัศน์ดาวเทียมรุ่นใหม่สามารถรับสัญญาณช่องรายการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระดับความคมชัดเดียวกับการรับชมผ่านโครงข่ายโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ซึ่งจะมีความคมชัดมากกว่าการรับสัญญาณดาวเทียมจากผู้ให้บริการโครงข่ายโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ซึ่งระบบดังกล่าวไม่ได้กำหนดในเงื่อนไขใบอนุญาตหรือหลักเกณฑ์การอนุญาต แต่ กสทช. เห็นว่าในระยะแรกระบบ DTH มีความจำเป็นเนื่องจากการขยายโครงข่ายโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลยังไม่ครอบคลุมทั่วประเทศ ทำให้ทุกโครงข่ายมีการลงทุนจัดซื้ออุปกรณ์และซอฟต์แวร์ทุกสถานีรวมถึงสถานีแม่ข่าย หรืออาจว่าจ้างบริษัทอื่นให้ทำบริการ DTH แทน การลงทุนดังกล่าวส่งผลให้ต้นทุนการให้บริการโครงข่ายแต่ละโครงข่ายเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

3.2 ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดต้นทุนการดำเนินงานในโครงข่าย (Network OPEX)

3.2.1 รายการค่าใช้จ่ายการดำเนินงานที่สัมพันธ์กับการลงทุนในโครงข่าย (Network CAPEX)

จากโครงสร้างต้นทุนการดำเนินงานโครงข่าย (Network OPEX) พบว่า ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นต้นทุนในส่วนของเงินเดือนและสวัสดิการ (Salary and Welfare) ค่าเช่าสิ่งอำนวยความสะดวก (Facility) ค่าบำรุงรักษาอุปกรณ์ (Maintenance) และค่าเช่าระบบเชื่อมโยงสัญญาณ (Transmission System) ซึ่งต้นทุนดังกล่าวมีความสัมพันธ์โดยตรงกับการลงทุนในโครงข่าย (Network CAPEX) ซึ่งถูกกำหนดจากหลักเกณฑ์และเงื่อนไขใบอนุญาต และการลงทุนโดยผู้ให้บริการโครงข่ายเอง ตัวอย่างเช่น เมื่อจำนวนสถานีส่งสัญญาณเพิ่มมากขึ้น จำนวนเครื่องส่งก็เพิ่มขึ้นด้วย ทำให้ค่าเช่าสิ่งอำนวยความสะดวก (Facility) ค่าบำรุงรักษาอุปกรณ์ (Maintenance) ค่าไฟฟ้า และค่าบุคลากรเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

3.2.2 บุคลากร

แผนคลื่นความถี่กำหนดให้ผู้ให้บริการโครงข่ายฯ (MUX) ต้องใช้สิ่งอำนวยความสะดวกร่วมกันเพื่อลดต้นทุนในการสร้างอาคาร เสา สายอากาศ แต่บุคลากรสำหรับการบำรุงรักษาเครื่องส่งยังต้องเป็นของผู้ให้บริการโครงข่ายแต่ละราย เนื่องจากแต่ละรายจัดซื้อเครื่องส่งยี่ห้อแตกต่างกัน ซึ่งแต่ละยี่ห้อจะมีซอฟแวร์

และวิธีการบำรุงรักษาที่ต่างกัน รวมถึงอาจเป็นลิขสิทธิ์ในซอฟแวร์ดังกล่าว ทำให้บุคลากรไม่สามารถรวมกันได้ ทำให้ต้นทุนในส่วนของเงินเดือนและสวัสดิการ (Salary and Welfare) เป็นต้นทุนหลักในต้นทุนการดำเนินงาน

3.2.3 ประสิทธิภาพการบริหารจัดการต้นทุนการดำเนินงาน

ผู้ให้บริการโครงข่ายฯ (MUX) ในปัจจุบันมีทั้งส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานในแต่ด้านต่างๆ ที่แตกต่างกัน ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อต้นทุนการดำเนินงานให้มีความแตกต่างกัน เช่น กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง สวัสดิการพนักงาน

4. ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอัตราค่าเช่าใช้โครงข่าย

4.1 จำนวนช่องรายการ

ต้นทุนการให้บริการโครงข่ายจะส่งผ่านไปยังช่องรายการ โดยการพิจาณาจากความจุของโครงข่าย หากจำนวนช่องรายการต่อโครงข่ายมาก อัตราค่าเช่าโครงข่ายจะลดลง ในทางตรงกันข้ามหากจำนวนช่องรายการต่อโครงข่ายน้อย อัตราค่าเช่าโครงข่ายจะเพิ่มขึ้น ดังนั้นจำนวนความจุของช่องรายการในแต่ละโครงข่ายเป็นปัจจัยหลักในการกำหนดอัตราค่าเช่าแต่ละช่องรายการ

4.2 ความคมชัด

ระดับความคมชัดของช่องรายการมีผลต่อการใช้ทรัพยากรคลื่นความถี่ของโครงข่ายฯ ยิ่งมีความคมชัดสูงยิ่งต้องใช้ทรัพยากรคลื่นมากในการส่งสัญญาณ อัตราค่าเช่าโครงข่ายจะเพิ่มขึ้น ในทางตรงกันข้ามหากความคมชัดปกติความต้องการใช้ทรัพยากรคลื่นก็จะน้อย อัตราค่าเช่าโครงข่ายจะลดลง ทั้งนี้ระดับความคมชัดมีความสัมพันธ์กับกับจำนวนความจุของช่องรายการในแต่ละ MUX

4.3 วิธีการคำนวณ

ในการคำนวณต้นทุนการให้บริการโครงข่ายโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล คำนวณแบบต้นทุนส่วนเพิ่มเฉลี่ยระยะยาว (Long Run Average Incremental Cost : LRAIC) ซึ่งได้รวมต้นทุนทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการโครงข่ายโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ทั้งต้นทุนทางตรง (Direct Cost) ต้นทุนร่วม (Joint Cost and Common Cost) ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้ทั่วไปในระดับสากล แต่เนื่องจากการลงทุนของแต่ละโครงข่ายที่ไม่เหมือนกัน ลักษณะการบริหารจัดการไม่เหมือนกัน ทำให้โครงสร้างต้นทุนของแต่ละผู้ให้บริการโครงข่ายมีความแตกต่างกันในรายละเอียด ทำให้อัตราค่าตอบแทนการเช่าใช้โครงข่ายมีความแตกต่าง ทั้งที่ให้บริการแบบเดียวกัน ความครอบคลุมจำนวนประชากรเหมือนกัน

5. ข้อเสนอแนะ

5.1 การกำหนดอัตราอ้างอิง

อัตราค่าเช่าใช้โครงข่ายที่ใช้อยู่ในปัจจุบันผู้ให้บริการโครงข่ายโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลเป็นผู้เสนอ โดยอัตราค่าบริการดังกล่าวต้องคำนวณตามมาตรฐานการคำนวณอัตราค่าตอบแทนการเช่าใช้โครงข่ายโทรทัศน์ประเภทที่ใช้คลื่นความถี่ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล โดยสำนักงาน กสทช. ได้ตรวจสอบความถูกต้องของวิธีการคำนวณ ข้อมูลต้นทุน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มั่นใจว่าอัตราค่าเช่าใช้โครงข่ายสะท้อนต้นทุนการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่แสวงหากำไรเกินปกติ ก่อนเสนอ กสทช. พิจารณาให้ความเห็นชอบ แต่จากสภาพปัจจุบันที่ช่องรายการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลคืนใบอนุญาต รวมถึงยื่นขอยกเลิกใบอนุญาต จึงเกิดปัญหาจำนวนช่องรายการไม่เต็มโครงข่าย (Over Supply) พบว่ากลไกตลาดไม่ทำงาน ไม่เกิดการแข่งขันอย่างแท้จริง ซึ่งอาจจะเกิดจากหลายปัจจัย ดังนั้นการส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันแนวทางหนึ่ง คือ การกำหนดเพดานอัตราค่าเช่าโครงข่ายอ้างอิง โดยอัตราดังกล่าวต้องสะท้อนต้นทุนการให้บริการที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับข้อเท็จจริง และความสามารถการแข่งขันในยุค Digital Disruption

5.2 การใช้บุคลากรร่วมกัน

เมื่อพิจารณาจากโครงสร้างต้นทุนการดำเนินงานค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรเป็นต้นทุนหลัก เนื่องจากปัจจุบันบุคลากรไม่ได้ใช้ร่วมกัน เพราะแต่ละรายจัดซื้อเครื่องส่งยี่ห้อที่แตกต่างกัน ซึ่งแต่ละยี่ห้อจะมีซอฟแวร์และวิธีการบำรุงรักษาที่ต่างกัน บุคลากรต้องได้รับการฝึกอบรมเป็นการเฉพาะสำหรับการบำรุงรักษาเครื่องยี่ห้อนั้นๆ อย่างไรก็ตามหากมีการฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้การบำรุงรักษาเครื่องในแต่ละยี่ห้อ และสามารถแบ่งพื้นที่การบำรุงรักษาได้ จะทำให้สามารถใช้บุคลากรร่วมกันและสามารถลดจำนวนบุคลากรได้อย่างมีนัยสำคัญ

5.3 การกำกับดูแลอัตราค่าบริการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลเป็นพื้นฐาน

ปัจจุบันการขยายโครงข่ายโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลครอบคลุมทั่วประเทศแล้ว ประกอบกับบริบทของอุตสาหกรรมโทรทัศน์และพฤติกรรมผู้บริโภคเปลี่ยนแปลง มีการรับข้อมูลข่าวสารได้หลากหลายช่องทางและคุณภาพความคมชัดดีขึ้นมาก การใช้ประโยชน์จากโครงข่ายโทรทัศน์ภาคพื้นดินเป็นสิ่งที่สำคัญที่ผู้ให้บริการโครงข่ายควรพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะเพื่อเป็นช่องทางการหารายได้เพิ่มเติม เช่น การให้บริการ Hbb TV การให้บริการ OTT ในรูปแบบต่าง โดย กสทช. จะกำกับดูแลเฉพาะบริการค่าบริการโทรทัศน์ภาคพื้นดิน ส่วนการให้บริการเสริมอื่นๆ ให้เป็นตามกลไกตลาด